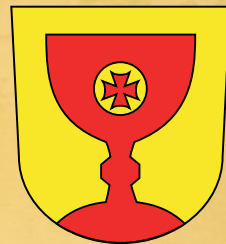

Eikä Jumalan lamppu ollut vielä sammunut 1. Sam 3:3

PYHÄKÖN LAMPPU

Helgedomens Lampa 3 / 2025

Usko ja
hyvät teot

Mitä vanhurskautta-
minen merkitsee?

Kysymyksiä
kymmenyksistä

SAAKO VASTUUNKANTAJA LEVÄTÄ?

JOEL KEROSUO

Jumalanpalvelus elämäksi, seurakunta kodiksi! Tämä tiivistys kuvaa edelleen hyvin Lähetyshiippakunnan työnäkyä. Saamme elää evankeliumin täyteydestä ja rakentaa seurakuntiamme vakaalle perustalle, sanan ja sakramenttien varaan. Kun meillä on Kristuksen lahjat, meillä on elämä ja autuus. Mikä riemu, että saamme tulla luottavaisin mielin alttarin ja saarnatuolin ääreen omistamaan tai-vaan lahjoja.

Kirkon elämä lähtee aina Jumalan elämää antavista lahjoista. Samalla olemme puhuneet paljon yhteisöstä ja kristillisestä kulttuurista. Olemme halunneet yhdessä etsiä suuntaviivoja kristilliseen elämään omana aikanamme. Samalla olemme palanneet Raamatun aikaisiin tunnelmiin, joissa kaikkeen ei ole palkattua työntekijää. Kun rakennamme seurakuntakotia, niin kotona on aina myös kotitöitä. Seurakunnan elämä rakentuu kokoontuvan seurakuntajoukon varaan. Osallisuus evankeliumista kutsuu Kristuksen seuraamiseen osana kristillistä elämää ja kilvoittelua. Osallisuudesta kristilliseen seurakuntakotiin seuraa luonteva kutsu osallistua yhteisen kodin rakentamiseen – kukin voimavaroillaan ja mahdollisuuksillaan.

Tämä sama näkökulma koskee myös taloutta. Opettelemme, kuinka voisimme saada kotimme myös taloudellisesti tasapainoon. Harjoittelemme laittamaan tietyn määrän syrjään seurakuntaa varten, kuten Paavali kehottaa. Mutta Paavalikin sanoo: “Sillä jos on alttiutta, niin se on otollinen sen mukaan kuin on varoja, eikä sen mukaan, kuin niitä ei ole.” On tärkeää nähdä, että kyse on osasta kristillistä vaellusta. Jokainen pohtikoon sopivan summan tai-

vaan Isän ja oman taloutensa kanssa. Mutta ei voi antaa sitä, mitä ei ole. Ehkä samaa periaatetta voi soveltaa myös voimavaroihin.

Toivoisin, että jokaisella voisi olla ajatus, että kirkkoon saa tulla ennen kaikkea lepäämään. Omistamaan. Otamaan vastaan. Lähetyshiippakunnan näkynä on kirkko, jossa voit mennä luottavaisesti messuun missä tahansa sen seurakunnista. Siellä kohtaat tutun jumalanpalveluksen. Jeesuksen aarteiden äärelle haluamme rakentaa seurakuntayhteisöä, jossa sinut voitaisiin tuntea nimeltä.

Ihmisillä on erilaisia elämäntilanteita. Joskus omat voimavarat ovat lopussa eikä syystä tai toisesta jaksu kohdata muitakaan. Silloin olen saattanut sanoa: kunhan tulet Jeesuksen aarteiden äärelle. Tule vaikka alkuvirren aikaan ja lähde päätösvirren lopulla – odotetaan parempaa aikaa. Saa tutustua ja olla rauhassa. Mutta tietenkin kutsumme myös Kristuksen seuraamiseen ja yritämme luoda kulttuuria ja kotia, jossa jokainen voisi löytää oman paikkansa palvelemissa Jumalan valtakuntaa. Mielen täyttää syvä kiitollisuus, kun ajattelen sitoutunutta seurakuntaväkeä, joka sunnuntaista toiseen eri tavoin mahdollistaa seurakuntien elämän.

Mutta joskus voi olla pankkitilin lisäksi tyhjä myös jaksamispankki. Toisinaan käy niin, ettei osata sanoa ajoissa, että voimat hiipuvat. Haalitaan liikaa harteille, kunnes tulee väsähdys. Vastan jälkeen nousee kipeä kysymys: miksei kukaan auttanut, tai suru, kun koki jääneensä yksin. Tämä riski on todellinen niin isossa kuin pienessä seurakunnassa. Isossa seurakunnassa tehtäviä kertyy kuin huomaamatta kun on mo-

nenlaista toimintaa ja asiaa, pienessä ne taas helposti kasaantuvat samoille ihmisille. Siksi tämä on herkkä teema – on etsittävä tasapainoa.

Samaan aikaan haluamme yhä opettaa, että sinut, kristitty ihminen, Jeesuksen tähden pelastettuna ja syntisi anteeksisaaneena, on kutsuttu elämään elämäsi Jumalaa ja lähimmäistäsi palvellen. Yksi sen tärkeä osa on oman panoksen antaminen osana seurakuntaperhettä – palvellen sen tilanteen mukaan ja sen elämää mahdollistaen. Sinut on kutsuttu tekemään hyviä tekoja Jumalaa palvellen. Siinä sinä myös oikealla tavalla toteutat Jumalan kuvuutta, sitä mihin sinut on tarkoitettu. Mutta kaiken tämän keskellä ei saa unohtua, että kirkkoon tulemme ennen kaikkea lepäämään. Myös sinulla on lupa levätä. Älä kannna häpeää, jos tunnet voimien hiipuvan – mutta älä silloinkaan torju Kristuksen kutsua omistamaan. Vapah-tajasi on kaiken jo kantanut.

ISOJA ASKELIA ISTANBULIN LUTERILAISESSA KIRKOSSA

≡ TOIMITUS

📷 JOUNI HAVERINEN

Istanbulin luterilaisessa kirkossa on tänä keväänä eletty iloisten uutisten aikaa. Ensin kirkko sai oman piispan, ja kutakuinkin kuukausi myöhemmin tuore piispa toimitti pappisvihkimyksen. Lähetysshiippakunta sai olla monin tavoin mukana molemmissa juhlissa.

TUTTU MIES PIISPAKSI

Sunnuntaina 6. huhtikuuta vietettiin Istanbulin luterilaisen kirkon historian ensimmäistä piispanvihkimysmessua. Piispaksi vihittiin pastori Feymi Madjirov. Vihkimyksen toimitti Inkerin kirkon piispa **Ivan Laptev** yhdessä piispamme ja Kansainvälisen luterilaisen neuvoston puheenjohtajan **Juhana Pohjolan** sekä Latvian evankelis-lute-

rilaisen kirkon piispa **Hanss Martins Jenssonsin** kanssa.

Mukana oli myös rovasti **Ville Typö**, joka luki messun jälkeisessä juhlassa piispa **Risto Soramiehen** lähettämän kirjeen. Kirjeessä Soramies kutsui Feymiä ”rakkaaksi pojakseen” ja muistutti, että Kristus on tämän kutsunut virkaa hoitamaan.

OMA PASTORI ”SMYRNAAN”

Piispa Madjirov ryhtyi saman tien hoitamaan tehtäviä, joihin Kristus oli hänet kutsunut: Toukokuun 4. päivänä hän vihki **Sinan Demircin** paimenvirkaan. Näin Izmirin luterilainen seurakunta, joka sijaitsee Raamatun Smyrna-tunnetussa kaupungissa, sai paikallisen pastorin. Ennen ehtoollisen viettoa

tuore pastori toimitti myös kastteen ja konfirmaation, joten pieni seurakunta sai myös kaksi uutta jäsentä.

Juhlaan osallistunut rovasti Ville Typö iloitsi:

– Tämä päivä oli jälleen suuri muistutus Jumalan hyvyydestä ja uskollisuudesta. Herra on pitänyt piskuisesta laumasta huolen ympäröivän yhteisön paineessa, pande-

mian puristuksessa, erilaisten ristiriitojen keskellä ja siitäkin huolimatta, että seurakunta on ollut lähes viisi vuotta ilman omaa pastoria.

Paikallisille kristityille suuri ilon ja helpotuksen aihe on, että oman pastorin myötä seurakunta pääsee jatkossa ehtoolliselle säännöllisesti.

TIIVISTYVÄÄ YHTEISTYÖTÄ

Istanbulin luterilaisessa kirkossa on viisi turkinkielistä seurakuntaa, joista kolme sijaitsee Turkissa ja kaksi Bulgariassa. Kirkko kuuluu Kansainväliseen luterilaiseen neuvostoon. Lähetysshiippakunnalla ei ole ollut suoraa työyhteyttä kyseisen kirkon kanssa, mutta yhteydet henkilökohtaisella tasolla ovat olleet vahvat jo pitkään esimerkiksi piispa Risto Soramiehen ja rovasti Ville Typön aiempien töiden kautta. Istanbulin luterilaisen kirkon työ onkin pitkään ollut rukousaiheena useissa Lähetysshiippakunnan seurakunnissa.

Omasta historiastamme tiedämme, miten iso askel oman piispan ja sitä myötä paimenien vihkiminen on pienelle kirkolle. Nyt Istanbulin luterilainen kirkko piirtyy selvemmin esiin luterilaisena kirkkona muiden kirkkojen joukossa. Kirkkojemme välillä on parhailleen meneillään keskustelut virallisen kirkollisen yhteyden solmimisesta. Pyrimme jatkossakin tukemaan Istanbulin luterilaisen kirkon työtä erityisesti teologista koulutusta järjestämällä. Autamme heitä myös taloudellisissa haasteissa mahdollisuuksiemme mukaan.

Huhtikuussa Feymi Madjirov (edessä) vihittiin Istanbulin luterilaisen kirkon piispaksi.

Sisällys 3/2025

- 2 Saako vastuunkantaja levätä?
- 3 Isoja askelia Istanbulin luterilaisessa kirkossa
- 4 Millä perusteella minä kelpaan Jumalalle?
- 6 Katsomosta kentälle
- 8 Kirkkokahveilla puhuttaa: Kymmenysten maksaminen

- 9 Kuulumisia Keniasta
- 10 Sisäinen kutsu ei irrottanut otettaan
- 12 Tron allena – men aldrig allena
- 14 Kesäjuhlassa julkaistaan 2 kirjaa
- 20 Hartaus

MILLÄ PERUSTEELLA MINÄ KELPAAN JUMALALLE?

VANHURSKAUTTAMINEN RAAMATUSSA JA KRISTITYN ELÄMÄSSÄ

✍ MIKKO AHO

📷 ERIK M. LUNSFORD / LCMS

Millä perusteella minut hyväksytään?, kysyy nuori, joka on aloittamassa opinnot uudessa koulussa. Olisi löydettävä kaveriteita, porukka, jossa löytää oman kokoisensa paikan. Olisi ymmärrettävä opetettavat asiat ja hahmotettava, kuinka paljon opettajat vaativat.

”Milloin olen tehnyt riittävästi?”, kysyy aikuinen, joka läpi elämänsä on elänyt isoveljensä varjossa. Vaikka hänkin kirjoitti huippuarvosanat, ylioppilasjuhlissa muisteltiin vain isoveljen saavutuksia. Vaikka hänkin oli saavuttanut omassa lajissaan paikan Suomen top-5 listalla, sukujuhlissa puhuttiin joka kerta vain veljen vuosia vanhasta mestaruudesta.

”Miten minä kelpaan?”, kysyy 40-vuotishääpäiväänsä viettävä rouva istuessaan yksin iltapalalla. Koko 40 vuoden ajan hän on hoitanut vaimon velvollisuutensa. Hän on pyörittänyt arkea, kestittänyt vieraita, järjestänyt juhlia, varannut matkoja, antanut erityistä huomiota ja tarvittaessa tilaakin. Mutta silti, kaikesta päätellen, hän on ollut vääränlainen. Edes tänään ei tullut aamupala vuoteeseen. Edes tänään ei pöydällä ole kukkia.

Edellä mainitut kysymykset toistuvat ihmisen elämässä. Itsepintaisesti niihin kaivataan vastauksia. Saatu vastaus määrittää oleellisella tavalla ihmisen elämää: jos minua ei hyväksytä, jos en kelpaa tai riitä, on elämäni hyvin toisenlaista kuin silloin, jos minut hyväksytään, jos riitän ja kelpaan.

Näitä kysymyksiä ihminen kysyy myös suhteessa Jumalaan. Vaikka nä-

mä kysymykset jo ihmisten välillä ovat tärkeitä, vielä paljon enemmän ne merkitsevät suhteessa Jumalaan. Kysymys siitä, millä perusteella kelpaan Jumalalle, ei nimittäin koske vain tätä elämää. Jos Jumala hyväksyy minut, saan viettää iankaikkisuuden Hänen kanssaan ilossa ja onnessa. Jos Hän ei hyväksy minua, on osani itku ja vaierus, iankaikkinen ero itse Elämästä.

Näihin kysymyksiin vastaa opin-kohta *vanhurskauttamisesta*. Se kertoo,

anteeksi koko maailman kaikki synnit. Koska Kristus sovitti jokaisen ihmisen kaikki synnit, Jumala on antanut jokaiselle anteeksi ja jättänyt lukematta heille heidän rikkomuksensa. Tämä tarkoittaa, että kaikki on jo valmista. Synnin velka on maksettu. Tie Jumalan luo on auki.

Koska jokaisen synnit on jo sovittettu, ei syntejä tarvitse ryhtyä itse sovitamaan. Ihminen ei edes voisi antaa mitään uhria tai tehdä mitään te-

koa, mikä sovitaisi hänen syntinsä Jumalaa vastaan. Kristus yksin ”on meidän syntiemme sovitin, eikä vain meidän vaan myös koko maailman syntien” (1.Joh.2:2) Sen tähden syntien sovitusta ja vanhurskautta ei tule etsiä mistään muualta kuin Kristuksen luota. Samoin kuin Jumala ei katso syntisen vanhurskauttamisessa muualle kuin Kristukseen, ihmisenkään ei tule katsoa muualle kuin Kristukseen.

Kuitenkin, vaikka Kristus sovitti koko maailman synnit, eivät kaikki silti ole automaattisesti pelastettuja. Vaikka Jumala on jo sovitettu, täytyy ihmisen vielä päästä tämän sovituksen piiriin.

Se tapahtuu uskon kautta.

2.USKON KAUTTA

”joka ei töitä tee, vaan uskoo häneen, joka vanhurskauttaa jumalattoman, sille luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi” (Room.4:5) Ilman henkilökohtaista uskoa Kristukseen ristillä suoritettu sovitus jää ihmisen kohdallaan turhaksi. Mutta uskon kautta ihminen tulee henkilökohtaisesti

kenet Jumala hyväksyy ja millä perusteella. Raamatun perusteella voidaan sanoa, että vanhurskauttaminen tapahtuu 1.Kristuksen tähden 2.uskon kautta 3.yksin armosta

1. KRISTUKSEN TÄHDEN

”Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan” (2. Kor. 5:19). Kristuksen tähden Jumala on antanut

vanhurskautetuksi.

Usko *luetaan* hänelle vanhurskaudeksi. Se tarkoittaa, että ihmistä ei ensin tehdä vanhurskaaksi, jonka jälkeen Jumala hyväksyy hänet, vaan jumalaton ihminen julistetaan vanhurskaaksi, eli syyttömäksi. Jumala ei odota, että ihminen tulee paremmaksi, vaan hän jumalallisessa tuomioistuintmessaan julistaa uskovalle vapauttavan tuomion yksin Kristuksen ansiosta: Hänen ansiostaan olet nyt syytön ja vanhurskas.

Yksimielisyyden ohjeessa sanotaan: *”Raamatun kielenkäytön mukaan sana ’vanhurskauttaminen’ merkitsee tässä yhteydessä samaa kuin absoluutio, synneistä vapaaksi julistaminen”* (FC III, 7). Vanhurskauttaminen on siis syntien anteeksiantamus. Joka on saanut syntinsä anteeksi, on vanhurskas. Vanhurskas on se, joka on saanut syntinsä anteeksi.

Tähän liittyy oleellisesti oppi armonvälineistä. Pelastava usko syntyy ja pysyy Sanan ja sakramenttien kautta. Niissä annetaan myös syntien anteeksiantamus. Niinpä Sanan ja sakramenttien äärellä elävä saa tietää olevansa sekä syntien anteeksiantamuksen, että sen vastaanottavan uskon lähteellä. Syntien anteeksiantamus ja usko ovat molemmat lahjaa, jonka Jumala antaa yksin armosta.

3. YKSI ARMOSTA

”Armosta te olette pelastetut, uskon kautta, ette itsenne kautta – se on Jumalan lahja” (Ef. 2:8). Ihminen ei voi taivutella Jumalaa. Syntisellä ihmisellä ei ole itsessään mitään, mihin vedota Jumalan edessä. Jumala on savenvälä, me olemme savi. Hänellä on oikeus yli koko luomakuntansa. Jo Adamin langetessa Jumala olisi voinut oikeudenmukaisesti hävittää koko ihmissuvun. Mutta armossaan Hän tahtoi toisin. Hän valmisti ihmiskunnalle pelastuksen ja mahdollisti paluun takaisin yhteyteensä. Kadotetun vanhurskauden tilalle Hän valmisti vanhurskauden, ”joka tulee uskosta” (Room.9:30) Nyt Hän kehottaa jokaista syntistä ottamaan vastaan tämän vanhurskauden. *”Me pyydämme Kristuksen puolesta: antakaa sovittaa itsenne Jumalan kanssa.”* (2.Kor.5:20)

VANHURSKAUTTAMISOPPI TÄYTYY SÄILYTTÄÄ PUHTAANA

Jumala siis vanhurskauttaa ihmisen Kristuksen tähden, uskon kautta, yksin armosta. Tämä oppi on koko Raamatun pääopinkohta. Ennen muuta juuri sitä tulee kirkoissa julistaa. Sen varassa kirkko seisoo tai kaatuu. Se on kirkon kallein aarre. Sellaisena se täytyy pitää ja sellaisena se täytyy varjella. On vaarallista kirkolle ja sielujen autuudelle, jos tämä oppi ei pysy puhtaina. Sen vuoksi vaarallisilla vesillä liikkuvat ne kirkot, jotka opetuksessaan kieltävät vanhurskauttamisen yksin armosta, yksin uskosta, yksin Kristuksen tähden.

MITÄ VANHURSKAUTTAMINEN TARKOITTA MINULLE?

Koska olen vanhurskas, eli kelpaan Jumalalle, yksin Kristuksen tähden, minun ei tarvitse pelästyä pahuuttani. Mikään, mitä sydämessäni on, ei uhkaa minua, sillä pelastukseni asiassa Jumala katsoo vain Kristusta ja Hänen vanhurskauttaan. Kristuksen tähden Jumala ei hylkää minua. Tämä antaa minulle aidon vapauden tutkia sydäntäni ilman tarvetta peitellä tai pakoilla sieltä paljastuvaa totuutta. Olinpa kuinka syntinen tahansa, olen siitä riippumatta myös vanhurskas, yksin Kristuksen tähden. Näin totuus Jumalan armosta Kristuksessa tarjoaa ainoan kestävän pohjan myös aidolle rehellisyydelle suhteessa itseeni ja toisiin.

Koska olen vanhurskas yksin uskon kautta, voin rauhallisin mielin myöntää, että mikään, mitä teen, ei riitä. Lain täyttäminen, rukoukset, paastot, Raa-

matun lukeminen, kirkossa käynti... Mikään näistä ei ole se teko, jonka tähden Jumala minut pelastaa. Yksin Kristuksen teko ristillä on minun pelastukseni. Yksin se riittää. Ja koska Sanan ja sakramenttien kautta saan uskon, joka vastaanottaa Kristuksen ja Hänessä kaiken, saan iloiten tulla niiden ääreen.

Koska olen vanhurskas yksin armosta, voin turvallisesti tunnustaa, ettei minulla itselläni ole yhtään ansioita Jumalan edessä. En pysty täyttämään lakia. En kykene elämään vapaana synnistä. En voi edes uskoa ehyesti tai katuva vilpittömästi. Mihin kään mitä minussa itsessäni on, en voi pelastustani perustaa. Niinpä Jumalan armo on minunkin ainoa, mutta varma mahdollisuuteni. *”Missä synti on suureksi tullut, siinä armo on tullut ylenpalttiseksi.”* (Room.5:20) Usko on tyhjä koura, joka saa ottaa vastaan suuren lahjan.

KATSOMOSTA KENTÄLLE

LUTERILAISUUS JA HYVÄT TEOT

MANU RYÖSÖ

WIKIMEDIA COMMONS

Hyvien tekojen teema on meille luterilaisille joskus vaikea. Meillä usko ja armo näyttäytyvät julistuksessamme tekojen vastakohtana. Teoista puhuminen synnyttää luterilaisessa perinteessämme miellelyhtymän ansioilla pelastumisesta. Otan tästä käytännön esimerkin itselleni rakkaan evankelisen laulun sanoin:

”Jeesus puhuu, sydämiltä syntikuormat putoaa, / armo työtä tekeviltä tekemiset lopettaa. / Levon löytää väsynyt, sielun myrsky tyyntyy nyt, / sielun myrsky tyyntyy nyt.” (Siionin Kannel 160:3)

Vapaan armon sanomasta emme tingi, mutta miten säilyttää tämä evankelinen näkökulma, ja elää samaan aikaan luontevassa suhteessa hyviin tekoihin?

TEORIA JA KÄYTÄNTÖ?

Oppikirjavastaus uskon ja tekojen suhteesta kuuluu niin, että kiitollisuus Jumalan armosta synnyttää luonnostaan hyviä tekoja. Emme tee hyvää lain ankarasta vaatimuksesta, vaan koska Jumalan rakkaus on synnyttänyt sydämissämme vastarakkautta, joka heijastuu haluna palvella Jumalan tahtoa hyvinä tekoina.

Minulla ei ole mitään syytä kritisoida tai kyseenalaistaa edellä kuvattua luterilaista opetusta hyvistä teoista. Rehellisyyden nimissä itsetarkkailuni tuottaa kuitenkin vähemmän mukavia havaintoja. En valitettavasti tunnista tätä ”luterilaista kaavaa” aina kovin toimivaksi omassa itsessäni. En nimittäin tee kovin ahkerasti ja innokkaasti hyviä tekoja silksa kiitollisuudesta Jumalaa kohtaan. Sen sijaan löydän itsestäni valitettavan sitkeän taipumuksen itsekkäisiin, turhamaisiin ja jopa jumalattomiin tekoihin.

Koska mainio teoria ja raadollinen käytäntö ovat hyvien tekojen suhteen ainakin omalla kohdallani usein valitettavan kaukana toisistaan, olen pohtinut tätä asiaa aivan ihmisyyden olemusta myöten.

LÄNSIMAISEN IHMISEN NÄKÖVIRHE

Me olemme täällä Suomessa länsimaalaisia ihmisiä. Meillä on monessa suhteessa läntinen tapa ajatella tekemisiämme ja tekemättä jättämisiä. Täällä lännessä istutaan ikään kuin teatterin katsomossa ja katsellaan elämää kuin muinaiset roomalaiset teatteriesityksiä. Tästä seuraten saatamme toisinaan olettaa, että meillä olisi mahdollisuus olla puolueettomia tarkkailijoita, jotka voivat vaan neutraalisti olla tekemättä mitään. Kuten filosofit sen hienosti sanovat, ”eksistoida”.

Vanhan testamentin ihminen katselee maailmaa erilaisin silmin kuin me. Myös Jeesus edustaa tässä suhteessa Vanhan testamentin aikaista maailmankuvaa, jonka uskon kieli ja kulttuuri on pikemminkin heprealainen kuin kreikkalais-roomalainen.

Heprealaisessa ajattelussa ihminen ei koskaan vain *ole*, vaan *tekee* aina jotakin suhteessa johonkin. Tämä käy ilmi siitä, ettei Raamatun käyttämässä hepreassa tunneta ajatusta siitä, että tavallinen ihminen sanoisi: ”Minä olen”. Se on vain Jumalan tapa ilmaista itseään. Ihminen sen sijaan tekee aina jotakin suhteessa johonkin: ”Minä valvon, nukun, syön, juon, taistelen, pakenen, etsiydyn, piiloudun” jne., mutta en koskaan vain *ole* ja eksistoi neutraalisti.

Minun väitteeni on, että heprealainen ajattelu kuvaa tässä suhteessa paremmin todellisuutta kuin kreikkalais-roomalainen. Ihminen on kaikessa tekemisessään aina suhteessa

johonkin. Silloinkin kun nukun, näen hyviä tai pahoja unia. Jos taas ”vain” ajattelen, myös ajatukseni ovat johonkin suuntautuvaa toimintaa. Mietin joko hyödyllisiä tai hyödyttömiä ajatuksia. Palvelen ajatuksillani joko lähimmäisiäni ja Jumalaa, tai omia itsekkäitä halujani. Jos olen rehellinen, minä en koskaan vain ”ole”, vaan teen aina jotakin suhteessa johonkin, halusinpa tai en.

TEKOJEN KOHDE ON TÄRKEIN

Luterilaisuuden piirissä esiintyy ahdistusta siitä, synnyttääkö evankeliumi minussa ollenkaan hyviä tekoja. Tämä kysymys löytää vastauksen heprealaisen ajattelun äärellä. Jo se, että ajattelet kiitollisia ajatuksia kuulua Jeesuksen täytetystä työstä ristillä, on oikeaa toimintaa. Kaikki pienimmätkin hyvät liikeyhdyskunnat, jotka evankeliumi saa meissä aikaan, ovat sen ”luterilaisen kaavan” toteutumista, mihin aiemmin viittasin. Minun tuntumani on, että määrittelemme usein hyviksi teoiksi jotakin sellaista, mikä vaatii paljon ponnistelua, tai itsensä vaikeille tilanteille alttiiksi asettamista. Jos/kun emme sitten tällaiseen kykene, masennumme ja ajattelomme, ettei uskomme toimi käytännössä. Entäpä jos ajattelisimmekin hiukan vaatimattomammin? Voisiko se olla evankeliumin synnyttämää hedelmää, jos onnistun kohtaamaan lähimmäiseni tänään ystävällisesti, vaikken tekisi mitään sen ihmeellisempää epäitsekästä tekoa? Kun kirjoitan näin, en tarkoita, ettei meidän tulisi pyrkiä myös haastaviin epäitsekäisiin tekoihin. Pyrin ainoastaan sanomaan, ettei ratkaisevaa ole tekemme suuruus, vaan kenelle me sen teemme.

Jos on totta, ettei ihminen koskaan vain *ole*, vaan toimii aina suh-

teessa johonkin, silloin ratkaisevaa on juuri se, kenen hyväksi minä toimin. On lopulta melko sama, teetkö pienen vain suuren teon. Olennaista on se, kenelle sen teet! Yksi pieni muurahainen kantaa vain pieniä neulasia tai puutikkuja, mutta yhdessä kymmenentuhannen kaverin kanssa syntyy näkyviä tuloksia. Olennaista on, että nämä muurahaiset palvelevat samaa päämäärää rakentaen muurahaisten valtakuntaa (so. yhteistä kekoa). Muutettavat muuttaen Jumalan valtakuntaa rakennetaan samalla logiikalla. Jumalan palvelemista hyvillä teoilla voi olla yhtä lailla pieni sana, lyhyt rukous, viisas ja armollinen ajatus, sekä monen pienen ihmisen käytännöllinen panos Jumalan mielen mukaisesti. Jumalan seurakunta on yhteinen projekti, jossa vastaava mestari on Mestariimme itse.

LANNISTUMISEN TILALLE KIITOLLISUUS

On toki rehellistä nähdä se valtava ristiriita, mikä on omien hyvien tekojemme ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen kokonaan epäitsekäään palvelustyön välillä. Tämä syntisen ihmisen ja Jumalan Pojan ero on rehellistä nähdä, mutta ei lannistavassa merkityksessä. Juuri se, että Jeesuksessa on annettu meille täydellinen armo ja rakkaus, antaa aiheen kiitollisuuteen. Vaikka meidän kiitollisuutemme (ja siitä seuraavat tekomme) olisivat kuin himmeä kuun heijastus pilvien takaa, saamme olla silti Jumalan lapsia yksin uskosta, yksin armosta ja yksin Kristuksen tähden. Jumalasuhteemme perusta lepää yksin armollisessa Jumalassa, joka on lahjoittanut tämän kaiken Kristuksessa Jeesuksessa. Me olemme kuin lapsia, Jumalan lapsia, jotka opettelevat kävelemään. Jumala iloitsee jokaisesta askeleesta, eikä vain askeleesta, vaan jo vauvan katseesta, tai pienestä värähdyksestä, jonka Jumalan rakkauden läheisyys synnyttää kastetussa ihmisessä. Hyvistä teoista opetettaessa painopiste ei saisi olla niiden näyttävyydessä. Jeesus varoittaa tekemästä hurskaita tekoja ihmisten edessä ikään kuin näytöksenä heille, vaan mieluummin salassa Jumalalle (kuten

Matt.6:1).

Me emme koskaan vain ”ole” kuin tyhjässä avaruudessa, vaan elämme, liikumme ja olemme aina suhteessa Luojaamme ja Lunastajaamme (kuten Ap. t. 17:28). Uskosta osaton on vielä häntä piilossa, häneen nähden kapinassa tai pakomatalla, kun uskova taas elää lapseudessa, johon mahtuvat toki kompastelut ja kaatumiset, mutta myös Taivaallisen Isän syli ja turvalliset käsivarret. Siksi saamme tämän hyvien tekojen asian

äärellä luottaa, että Jumalan vahvat käsivarret kantavat ja ohjaavat meitä edeltä käsin valmistetuissa askelissa ja teoissa. Siksi myös tunnustamme uskovamme Pyhään Henkeen, joka vaikuttaa meissä tahtomista ja tekemistä:

”Sillä me olemme hänen tekonsa, luodut Kristuksessa Jeesuksessa hyviä töitä varten, jotka Jumala on edeltäpäin valmistanut, että me niissä vaeltaisimme.” (Ef. 2:10)

KIRKKOKAHVEILLA PUHUTTA- KYMMENYSTEN MAKSAMINEN

≡ TOIMITUS

📷 KARI PUUSTINEN

PITÄÄKÖ MINUN MAKSAA KYMMENYKSET?

Kysymys “pitääkö minun” paljastaa, että jokin minussa on vastahakoinen. Vaikka olen saanut Jumalalta lahjaksi koko elämän ja kaiken, mitä minulla on, ajattelen helposti, että se kaikki olisi tarkoitettu vain minulle. Langennut luontoni rakastaa rahaa ja tekee siitä helposti epäjumalan.

Kristitty on kuitenkin asetettu Herran lahjojen huoneenhaltijaksi, käyttämään Jumalan tahdon mukaisesti ei vain kymmentä prosenttia, vaan kaikkea mitä hänelle on uskottu.

Vanhassa liitossa kymmenykset olivat kiitos Jumalalle siitä siunauksesta, jonka Hän oli antanut. Seurakunta toi kymmenykset, koska se “iloitsi palvelusta toimittavista papeista ja leeviläisistä” (Neh. 12:44). Temppelin ja jumalanpalveluksen ylläpidon kautta ne koituivat myös Jumalan siunauksen jatkumiseksi ja leviämiseksi. Jo Abraham ja Jaakob antoivat kymmenykset (1.Moos. 14:18–20, 28:22). Kukaan ei vaatinut sitä, mutta Jumalan armo sai heidät toimimaan näin.

Uudessa liitossa kymmenykset eivät ole lakina, mutta Paavali erikseen kehottaa (1.Kor.16) laittamaan varoja talteen seurakunnan hyväksi silloisiin ajankohtaisiin tarpeisiin. Opettelemme kristillistä aikuisuutta, jossa pidämme huolta omasta seurakuntakodistamme, ja myös sen laskuista. Kehotuksena siten on, että jokainen pohtisi, millaisella summalla pystyy osallistumaan seurakunnan ja kirkon kuluihin, ja sen summan laittaisi Paavalin kehotuksen mukaan säännöllisesti. Vaikka kymmenykset eivät ole laki, ne ovat monelle toimineet hyvänä suuntaviivana lahjaksi saadun omaisuuden hoitamiseen. Mutta laitoitpa sitten 5 tai 30 %, tuumi asia rukoillen läpi. Säännöllinen tuki on myös kirkon kannatuksen kivijalka.

PITÄÄKÖ MINUN LAHJOITTA- SEURAKUNNALLE MYÖS TALOUDELLISESTI TUKALASSA TILANTEESSA?

Kymmenykset sopeutuvat yhtä hyvin koululaisen viikkorahoihin kuin johtajan palkkaan. Kumpikin voi antaa kuitenkin vain siitä, minkä on ensin saanut. Ketään ei vaadita antamaan yli varojensa. Jeesus myös nuhtelee niitä, jotka seurakunnalle lahjoittamisen nimissä laiminlyöivät perheenjäsenistään huolehtimisen (Mark. 7:11). Paavali opastaa: “Jos antajalla on hyvää tahtoa, hänen lahjaansa pidetään arvossa sen mukaan, mitä hänellä on, eikä vaadita sellaista, mitä hänellä ei ole.” (2.Kor. 8:12)

Kristityn kysymys ei ole “pitääkö minun” vaan pikemminkin “voinko minä”. Makedonian kristityissä Jumalan armo oli vaikuttanut niin, että he suuren köyhyydenkin keskellä iloiten antoivat runsaita lahjoja. (2.Kor 8:2) “Antakoon kukin, niinkuin hänen sydämensä vaatii, ei surkeillen eikä pakosta; sillä iloista antajaa Jumala rakastaa. Ja Jumala on voimallinen antamaan teille ylenpalttisesti kaikkea armoa, että teillä kaikessa aina olisi kaikkea riittävästi, voidaksenne ylenpalttisesti tehdä kaikkinaista hyvää”. (2.Kor. 9:7-8)

MITÄ JOS EN PYSTY LAHJOITTAMAAN KYMMENYKSIÄ? VOINKO KORVATA NE JOLLAIN TOISELLA TAVALLA?

Ei vain raha ja omaisuus, vaan kaikki, mitä meillä on, on lahjaa Jumalalta. Se kaikki on tarkoitettu myös eteenpäin jaettavaksi. Sinun ei tarvitse kysyä, kuinka voisit korvata vajaaksi jääneet kymmenykset. Et voi myöskään hyvittää rahalla jotakin muuta. Saat

katsoa siihen, mitä sinulla on – aikaa, varoja, voimia, kykyjä – ja kysyä, kuinka voisit palvella seurakuntaa ja lähimmäistäsi sillä, mitä sinulla on. Paavalin esimerkiksi nostamat makedonialaiset eivät miettineet vain rahaa, vaan he “antoivat itsensäkin, ennen kaikkea Herralle ja sitten meille, Jumalan tahdosta”. (2.Kor 8:5)

ONKO VÄLIÄ, MITEN KOHDISTAN TUEN TAI MILLÄ TAVALLA SEN MAKSAN?

Olemme yrittäneet kehittää seurakuntien talousseurantaa ja paikkakunta-kohtaisesti tavoittelemme taloudellista omavaraisuutta. Vaikka asioita hoidetaan yhteisestä kirstusta, on hyvä, että tiedämme seurakuntien ja työalojen tilanteen. Siksi tietty viite ohjaa aina lahjasi omalle seurakunnallesi tai erityisesti sydäntäsi lähellä olevalle työalalle. Osa pistää mieluummin rahaa kolehtihaaviin kuin tilikannatuksena. Kaikissa muodoissa tuleva tuki otetaan iloiten vastaan, mutta tilikannatus on kuitenkin suositeltavin käytäntö.

KUULUMISIA KENIASTA

≡ TUOMO JA LEENA SIMOJOKI

📷 SIMOJOKIEN ARKISTO

VIERAITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

Olemme saaneet nauttia tänä vuonna vieraista Suomesta. Ensin saimme vieraaksi Miika Niemisen Porista, sitten Jarno Gummeruksen sekä Sirkka Jakosen Mikkelistä. Maaliskuussa saimme pitää muutaman päivän Kalle ja Elina Väättäistä vieraana. He tulivat Keniaan selvittääkseen, ottavatko vastaan kutsun tulla töihin Keniaan. Kun saamme Suomesta vieraita, yhteinen kieli ja jaettu kulttuuri tuovat arkeen tärkeän tuulahduksen kotimaasta. Suomesta tulevien vieraiden lisäksi meillä on lähes päivittäin vieraita eri puolilta Afrikkaa ja länsimaita. Tapaamiset ovat tärkeitä, kun rakennetaan yhteistyötä ja löydetään uusia työkenttiä. Osa vieraista saapuu suunnitellusti, mutta monesti saamme vieraita yllätyksenä. Mutta kuten kollegamme iloisesti aina muistuttavat, vieraat ovat siunaus.

TONTIN KEHITTÄMISTÄ

Viime syksystä alkaen LHF African tonttia on kehitetty vastamaan paremmin työmme tarpeisiin. Ensin saimme tontille vierastalon, kun alun perin palvelusväelle suunnattu rakennus remontoitiin täysin. Rakennutimme tontille myös isomman kirjavaraston. Seminaarilaisia ajatellen rakensimme uudet siistit vessat ja työntekijöille pukuhuone- ja suihkutilat. Vaikka projektit ovat vieneet paljon energiaa, on ollut iso helpotus saada tiloja toimivammaksi.

TIIVIS OPETUSTAHTI

Tänä vuonna seminaareja on pidetty niin pastoreille, diakonissoille, evankelistoille, kääntäjille kuin kirkon johdolle. Yksi innostavimmista seminaareista oli Kenian luterilaisen kirkon johdolle pidetty seminaari, jolla tuettiin heidän kykyään organisoitua itsenäisesti. Oli rohkaisevaa nähdä, miten selvästi kirkon johto näki, kuinka heidän on aika seistä omilla jaloillaan. Lähettien rooli

on olla tukemassa, mutta ei enää kantamassa kirkkoa. Oli myös hienoa nähdä, miten vaikeitakin aikoja nähneen kirkon johto kokoontui yhteen hyvässä hengessä.

ARKI TASAPAINOSSA

Perheen arki on asettunut nyt mukavasti uomiinsa. Lasten koulunkäynti on sujunut hyvin ja lapset lähtevät sinne hyvillä mielin. Kavereita on löytynyt ja arvosanat kertovat ahkerasta työskentelystä. Harrastuksia ei täältä vielä ole löytynyt, mutta Esther on jatkanut saksofoni- ja Elin sellotuntejaan Etelä-Pohjanmaan musiikkiopistoon etäyhteyden välityksellä.

Lähetystyössä on omat haasteensa löytää tasapaino työn ja perheen välille. Harjoittelemme jatkuvasti tasapainottelua. Työ ja koti ovat samalla tontilla, ja työ lainehtii usein iltaan ja viikonloppuihin. On kuitenkin ollut ilo nähdä, miten lapset ovat ottaneet työn osaksi heidän elämäänsä. He muistavat alkavia seminaareja ja niiden osallistujia iltarukouksessa.

Suomi on lapsilla koko ajan myös taustalla mielessä. He ikävöivät ystäviään, isovanhempiaan, harrastuksiaan, nuorteniltoja, omaa seurakuntaa ja vapautta liikkua itsenäisesti, ajoittain kovastikin. On kuitenkin hienoa nähdä, miten he osaavat selvästi myös nauttia elämästään täällä. Ikävä ja kaipuu kai kuuluvat jollain tapaa aina lähetyslapsen elämään. Lähetyskentällä kaipaa kotimaata, kotimaassa ollessa taas lähetyskentän eli käytännössä uuden kotimaan asioita ja ihmisiä.

Kesäkuun alussa alkaa perheessä uudenlainen arki, kun perheen vanhimista lapsista Selma ja Esther lähtevät kesäksi töihin Suomeen. Esther palaa takaisin elokuussa, mutta Selma vasta lokakuussa ensimmäisten yliopilaskirjoitusten jälkeen. Ensi kevään kirjoitusten jälkeen on edessä lopullinen muutto Suomeen. Myös Leena käväisee kesäkuussa Suomessa kahden nuorimman lapsen kanssa, koska Beatan terveys vaatii erityisseurantaa samassa hoitavassa yksikössä, jossa hoito on aloitettu.

Tuomo paikallisten kauppiaiden piirittämänä.

SISÄINEN KUTSU EI IRROTTANUT OTETTAAN

ANSSI OLLILAINEN VIHITÄÄN PAIMENVIRKAAN KESÄJUHLASSA

PAULIINA PYLVÄNÄINEN

JANNE KOSKELA & KARI PUUSTINEN

Yksi pastorin sisäisen kutsun ilmenemistapa voi olla, että Jumala johdattaa häntä olosuhteiden kautta. Kutsu ei päästä otettaan, kuvaili Göteborgin hiippakunnan piispa **Bo Giertz** aikoinaan. Tämän opetuksen on omassa elämässään todeksi havainnut teologian tohtori **Anssi Ollilainen**. Hänet vihitään pyhään paimenvirkaan elokuussa Lähetyshiippakunnan Kesäjuhlassa – ja onpa hänen tiellään paimeneksi havaittavissa muitakin yhtymäkohtia Giertzin kanssa.

RUOTSISTA RYTTYLÄÄN

Anssi syntyi Ruotsissa joulukuussa 1983. Hänen lapsuudenperheeseensä kuuluivat vanhemmat sekä kolme veljestä. Rippikoululeirin Anssi kävi kuitenkin Suomessa, Kansanlähetysopistolla. Pidettyään siellä aamuhar-

tauden, joka jälkikäteen ajatellen taisi olla pikemminkin saarna, Anssi sai myönteistä palautetta. Leirin lopussa häntä kutsuttiinkin ”papiksi”. Rippikoulu innosti Anssin osallistumaan aktiivisesti suomalaisen seurakuntatyön toimintaan myös Ruotsissa. Hän piti hartauksia ja opetuksia nuorille.

Ollilaisen veljeksistä vanhin, **Vesa**, jatkoi opiskelualalla isänsä jalanjäljissä: hän muutti Turkuun opiskelemaan teologiaa ja työskentelee nykyään Suomen teologisessa instituutissa asiantuntijana. Nuoremman veljen tie ei kuitenkaan ollut yhtä suoraviivainen. Anssi opiskeli ensin aivan muuta alaa, kunnes opinnot jäivät kesken. Nuori mies ajautui kriisiin:

– Mietin, että haluaisin tehdä merkityksellistä työtä. Aika vahvasti läsnä oli ikuisuusnäkökulma: halusin tehdä jotain, joka ei ole hyvä vain tässä ajassa, vaan myös myöhemmin. Niinpä ammatinvalinnassa ei ollut itselleni hirveästi vaihtoehtoja, hän muistelee.

Anssi päätyi vuo-
deksi Ryttylään Kansanlähetysopiston teologialinjalle. Siellä vietetyt kuukaudet olivat monella tavalla merkittävää aikaa. Ensinnäkin hän vakuuttui, että haluaisi opiskella alaa lisää. Aika tarjosi hänelle myös eräänlaisen ensikosketuksen tuolloin idullaan olleeseen Lähetyshiippakuntaan. Samalla kurssilla opiskelivat näet myös **Joel Ke-**

rosuo, Sebastian Grünbaum ja **Ida Heikkilä**. – Jos muistan oikein, niin muun muassa Sebastian ja Joel kuuntelivat saarnoja. Juhana Pohjolan ääni kaikui välillä asuntolan käytävällä, kun kävelin heidän huoneensa ohi, Anssi hymyilee. Parasta kuitenkin oli, että Ryttylässä Anssi kohtasi **Suvin**.

”JOS TÄMÄ KUTSUMUS EI OLE SINUN, OTA SE POIS.”

Vuonna 2007 Anssi muutti Turkuun ja aloitti teologian opinnot Åbo Akademiassa. Hän tähtäsi papiksi. Opin-
tojen aikana Anssi joutui kuitenkin muuttamaan suunnitelmiaan. Suomen evankelisluterilaisessa kirkossa oli hyväksytty niin kutsuttu ”Heikan pape-
ri”, joka hankaloitti merkittävästi van-
halla virkakannalla olevien pastorien työskentelyä seurakunnissa.

– Koska minulla silloin oli vahva sisäinen kutsumus, jouduin miettimään, seuraanko sitä ja jätän muut pohdin-
nat sikseen. Jotkut kuuntelivat ensi si-
jassa sisäistä kutsumusta. Itse päätin toimia siten kuin minun mielestäni oli oikein ja johdonmukaista, jos en tun-
nusta naispappeuden perusteluja.

Anssi ei siis opiskellut itselleen pappispätevyyttä. Hän ei halunnut asettaa itseään sellaiseen tilanteeseen, että jossain vaiheessa menisi ”hakemaan pappisvihkimystä”.

– Mutta olihan se raskas valinta, hän huokaa.

MUKAAN LÄHETYSHIIPPAKUNTAAN

Opintojen aikana Anssi kävi ensimmäistä kertaa Suomen Luther-säätiön messussa.

– Olin jo jonkin aikaa seurannut, mitä lehdissä kirjoiteltiin ja päätin, että haluan itse selvittää, minkälainen porukka oikein on. Uteliaisuus ajoi siis minut ottamaan asiasta selvää.

Anssi osallistui Helsingissä Mar-

Anssi Ollilainen on jo pitkään kokenut sisäistä kutsua pastorin virkaan.

kus-yhteisön messuun.

– Muistan edelleenkin **Raimo Savolaisen** tukevan kädenpuristuksen ja lämpimän vastaanoton. Siellä oli myös muutama ennestään tuttu ihminen.

Kun Turkuun oltiin perustamassa omaa Lähetyshiippakunnan seurakuntaa, Anssi piti yhden luennon Kirkon seitsemän tuntomerkin -sarjasta. Siitä lähtien, kun messut vuonna 2013 alkoivat, hänen perheensä on ollut mukana. Ensimmäin Turussa, sittemmin Loimaan Hyvän Paimenen seurakunnassa.

MIKSI ET OLE PAPPI?

Kun teologian opinnot päättyivät, eikä Anssi ”valmistunut papiksi”, hänen sisäinen kutsunsa ei kuitenkaan ollut hellittänyt otettaan. Hän vietti seuraavan syksyn Ruotsissa Luthers-tiftelsenin pastoraalikurssilla, jonka toivoi valmistavan häntä pastoriin työhön. Ulkoista kutsua ei kuitenkaan tuolloin tullut.

Anssi kertoo kohdanneensa monia ihmisiä, jotka ovat kysyneet, miksi et ole pappi. Se ei ole tuntunut hänestä aina kivalta, koska asia on ollut kipeä. Toisaalta on kuitenkin ollut hyvä, kun joku on nostanut asian esiin, hän kuvailee.

JUMALA PITÄÄ HUOLEN

Vuonna 2012 Anssi ryhtyi kirjoittamaan väitöskirjaa. Projektin osoittautui kouluksi, joka opetti, että Jumala pitää huolen. Apurahojen saamisessa oli vaikeuksia, ja perheen talous oli tiukoilla. Väitöskirjan loppusuoralla Anssi osallistui myös Lähetyshiippakunnan SUPI-kurssille, joten tekemistä riitti. Neljän ja puolen vuoden jälkeen vaivannäkö palkittiin ja Anssi väitteli teologian tohtoriksi.

– Yksi lempiraamatunkohdistani onkin, että ”alkää mistään murehtiko” (Fil. 4: 6–7), Anssi toteaa.

Väitöskirja käsitteli Bo Giertzin käsitystä paimenvirasta. Siitä Anssi haluaa nyt nostaa esille kaksi seikkaa: Giertzin mukaan pastori ei voi tehdä työtään pelkästään sisäisen kutsunsa varassa, sillä enemmän tai myöhemmin se käy raskaaksi. Kun koittaa päivä, jolloin pelkkä sisäinen tunne ei ri-

Jos Jumala suo, piispa Juhana Pohjola vihki Anssin pastoriksi elokuussa Kesäjuhlassa.

tä, tarvitaan jotain ihmisen ulkopuolelta tulevaa, jonka ääreen hän voi palata. Silloin paimenen on tärkeä tietää ja muistaa, että Jeesus on hänet virkaan kutsunut ja kirkon kautta lähettänyt. Pastori ei myöskään voi hoitaa virkaansa omien lahjojen ja persoonallisuutensa varassa, vaikka niiden kautta hän toimiikin. Hänen luonteensa ja koulutuksensa ovat parhaimmassa tapauksessa isoja etuja, mutta viranhoito ei perustu niihin.

OVET AUKENIVAT

Tohtoriksi väittelemisen jälkeen Anssi toimi ensin yliopistossa opettajana reilun kolmen vuoden ajan. Kun pesti päättyi, alkoi toisenlainen vaihe: Anssi työskenteli muutaman vuoden myyntipäällikkönä, ja sitten tarjouslaskijana, kunnes jäi työttömäksi joulukuussa 2023. Sen myötä Anssi kertoo hakeneensa monenlaista työtä, myynti- ja opetustehtävistä erilaisiin teologin töihin, kunnes tarppasi.

– Monen oven luona olen käynyt koputtelemassa ja nyt tämä ovi aukeni. Tai ehkä kaksi ovea. Elokuussa aloitan systemaattisen teologian lehtorin sijaisuuden, Anssi kertoo helpottuneena. Sekä sisäisen kutsun kipuilut että työttömyyden tuska ovat siis jäämässä taakse. Anssin haaveet

työstä, jota voi tehdä ruotsin kielellä ja jossa saa opettaa, toteutuvat. Elokuussa hän aloittaa paimenviran hoitamisen ruotsinkielisessä Turun Sankt Gabrielin seurakunnassa osa-aikaisella työosuudella. Työhön kuuluu messujen pitämistä ja pienpiiritoimintaa. Sen rinnalla Anssi työskentelee lehtorin sijaisena.

Anssi on asunut jo pidempään vaimonsa Suvin ja viiden lapsensa kanssa Loimaalla. Pappisvihkimystä vieteään siis aivan heidän kotikulmillaan. Vihkimyksen lähestyessä Anssi kokee olevansa ensisijaisesti innostunut. Hän huokaa helpotuksesta pitkän kulkemisen ja kipuilun jälkeen. Samalla hän kertoo olevansa monien pastorien tavoin aralla mielellä:

– Kun tiedän, että tästä tehdään tiiliä Jumalalle ja kirjanpito on tarkkaa. Mutta kun kirkko, seurakunta ja Kristus itse kutsuu ja lähettää, uskaltaa lähteä, Anssi pohtii.

Bo Giertzin mukaan Jumalan Sana on ”rikas ja täyteläinen”. Anssi toivookin tulevaisuudelta, että me saisimme ammentaa Sanasta niin, että Jumalan armo Jeesuksessa Kristuksessa saisi herättää ja vahvistaa uskoa. St. Gabrielin seurakunnan puolesta hän rukoulee, että se kasvaisi ja sinne löytäisi ihmisiä erilaisista elämäntilanteista.

TRON ALLENA – MEN ALDRIG ALLENA

≡ TONI HEIKKILÄ

📷 ERIK M. LUNSFORD / LCMS

Tron utan gärningar är död. Så skriver Jakob i ett av Bibelns mest omdiskuterade avsnitt. Under reformationstiden väckte förhållandet mellan tro och gärningar särskilt heta debatter. Vilken plats har gärningarna i den kristnes liv? Är de nödvändiga för frälsningen? Och hur förhåller sig tro och goda gärningar till varandra?

På missionsfältet har jag ofta diskuterat tro och gärningar med ortodoxa, romerskt-katolska och reformerta vänner. Vi uttrycker oss rätt lika men menar ändå helt olika saker. Det beror på våra olika uppfattningar om synd och nåd. Hos reformerta vänner har jag märkt att de betonar hur helgelsen visar sig om vi är sanna kristna. Välmenande ekumeniker kan också hävda att vi i grunden lär detsamma. Men när vi öppnar bibeln och bekännelseskriterierna märker vi skillnader.

UTGÅNGSLÄGET

För att överhuvudtaget tala om tro och goda gärningar bör man göra utgångsläget klart. Efter syndafallet är människan inte bara sårad utan – som Paulus skriver i Romarbrevet 3, *död i synd och överträdelse*. En död människa kan inte söka det goda, ta initiativet, välja att tro eller bidra med något till sin frälsning. Att med egna laggärningar försöka blidka Gud är lönlöst. Så skriver också Martin Luther i Lilla katekesen: ”Jag tror att jag inte av mitt eget förnuft eller av min egen kraft kan tro på eller komma till min Herre Jesus”.

Gud ville ändå inte lämna människan åt sig själv. Därför sände han sin Son i syndares ställe. Genom hans lydnad, död och uppståndelse blev han en förbannelse i vårt ställe, synd i syndares ställe och han tog straffet på sig som skulle ge oss frid. I lilla katekesen, i den andra trosartikeln förklarar Luther: ”Han har återlöst,

förvärvat och vunnit mig, förlorade och fördömda människa, ifrån alla synder, ifrån döden och djävulens våld, inte med guld och silver, utan med sitt heliga och dyra blod, och med sin oskyldiga pina och död”. Frälsningen är helt och hållet Guds verk. Det är fullbordat och vi kan inte sätta något till det. Inte heller ta något bort därifrån. Men hur får vi del av detta?

TRON SOM TAR EMOT

Paulus säger i Ef 2:8–9: ”Av nåden är ni frälsta genom tron, inte av er själva. Guds gåva är det, inte på grund av gärningar för att ingen ska berömma sig.” Ibland talas det om att ”välja” att tro eller ”acceptera” Kristus. Men bibeln närmar sig frågan från andra hållet. Vi är frälsta av nåd (lat. *gratia*). Frälsningen är gratis, dvs. en annan har betalat. Detta gjorde Kristus med sitt blod. Den gåvan tar vi emot genom tron. Vad betyder det? Man kan lätt tänka att tron är den prestation vi ska utföra. Men så är det inte. Luther skriver i förklaringen till den tredje trosartikeln: ”Jag tror att jag inte av mitt eget förnuft eller av min egen kraft kan tro på eller komma till min Herre Jesus Kristus, utan den helige Ande har kallat mig genom evangelium, uppläst mig med sina gåvor, helgat och bevarat mig i den rätta tron”.

Vi väljer inte att tro, utan det är Gud som kallar oss till tro genom evangeliet. Kallelsen kommer till oss genom ordet och dopet. Men också genom andra troende. I dopet blir vi uppväckta med Kristus (Kol 2:12) och delaktiga i hans död och uppståndelse (Rom 6). Genom ordet och nådemedlen bevaras vi i tro.

I relation till Gud är vår tro *passiv* (vertikal). Den är den hand eller det medel som tar emot Kristus. Samtidigt är tron *aktiv* (horisontell) i rela-

tionen till vår nästa. Där verkar Guds helige Ande i kärlek och goda gärningar. Dessa får vi aldrig sammanblanda. Det är inte hur stark tro man har som avgör om man blir frälst, utan vem som är objekt för ens tro.

Trons gåva och objekt är Kristus. Genom tron är vi inlemmade i honom och allt hans är vårt. Han har tagit våra synder och gett sin rättfärdighet (Kol 2:14). Vi som tidigare var döda har nu fått hans liv. I Jesu liknelse om vinstocken beskrivs hur vi blivit satta i livsgemenskap med honom. Vi är en gren i trädet Kristus. Jesus säger att om någon förblir i honom kommer han att bära frukt. Men utan honom kan vi det inte.

KALLADE TILL EN TRO VERKSAM I KÄRLEK

Därför kan den aktiva tron inte existera utan den passiva. Det är två sidor av samma mynt. Den helige Ande verkar tro genom nådemedlen och ger den näring. På samma sätt som grenen behöver näring från roten så att frukterna ska växa, behöver en kristen också vara i livsgemenskap med Kristus. Paulus fortsätter i Ef 2:10: ”Hans verk är vi, skapade i Kristus Jesus till goda gärningar som Gud har förberett för att vi ska vandra i dem.”

Efter att ha visat att frälsningen är av nåd, visar Paulus hur den pånyttfödda människan är kallad att göra eller vandra i goda gärningar. Vi ska använda våra gåvor och göra vår kallelse på den plats där vi är satta. På vår väg förbereder Gud tillfällen att göra gott. Att vara i Kristus formar oss. Det ger oss tjänstvillighet. Finns ingen beredvillighet att göra gott bör man titta sig i spegeln. Kanske man inte insett vad Jesus har gjort för oss?

Genom hela bibeln uppmuntras vi till goda gärningar. Jesus säger att vi ska älska Gud och vår nästa. Vidare

uppmuntrar han oss att låta vårt ljus skina. Också Paulus uppmuntrar till iver i goda gärningar (Tit 2:14) och understryker att utan kärlek är vi ingenting (1 Kor 13). Vi kallas att leva värdigt Herren och behaga honom genom att bära frukt i alla slags goda gärningar (Kol. 1:10). Paulus säger att vi är kallade till ett liv i helgelse (1 Thess 4:7). Vår kallelse är att bruka vår tro till våra medmänniskors bästa. Inte av tvång, utan av tacksamhet för vad Jesus gjort för oss.

Vilka gärningar är goda? Detta kan lätt missförstås. I boken *Cal- led to Believe* skriver Professor Steven P. Mueller om en filantrop som gav mycket till välgörenhet. I världslig mening var det gott. Men inte nödvändigtvis inför Gud. Varför? Jo för att enligt bibeln är goda gärningar de som sker i tro (Rom 14:23), i enlighet med Guds vilja (Matt 12:50) och gärningar som springer fram ur kärlek till Gud (Rom 13:10). Filantropen i fråga var inte troende och hon done-

rade för att man skulle minnas hennes namn. Mueller liknar gärningarna vid nollor: Utan Kristus är summan fortfarande noll, hur många nollor man än lägger till. Med Kristus finns alltid en etta först, och varje ytterligare nolla får värde. Även om detta är ett banalt exempel kan det hjälpa en att förstå.

ÄR MIN TRO DÖD?

Jakob säger att en tro utan gärningar är död, och både Jesus och Paulus talar om att en troende bär frukt. Om jag inte ser frukt i mitt liv, är jag då otroende?

Att leva i gemenskap med Kristus formar en. Både från bibeln och erfarenheten vet vi att Kristus förändrar människor. De som lever av Guds Ord och vid nådemedlen kommer att helgas och få en ny vilja. Men ofta börjar man också se sin synd tydligare. Den gamla Adam finns alltid med. Vi lever samtidigt som rättfärdiga och syndare.

Låt inte detta ta bort din frimodighet. I fråga om frälsningsvisshet bör vi skilja på den passiva sidan av tron och den aktiva. Vi får aldrig börja titta på våra gärningar. Ingen skillnad hur mycket vi skulle ha försökt så får vi konstatera med Lina Sandell att ”jag ser att här på jorden är synden med i allt, och ger åt allt det sköna en främmande gestalt”. Frälsningsvissheten hittas inte i frukterna. Inte heller i våra känslor eller i hur stark tro vi upplever oss ha. Fäst därför inte blicken på frukten, men på roten. I Kristi gärning finns vår visshet. I dopet blev den vår. Och i ordet och nattvarden fördelas den söndag efter söndag. Håll dig till Kristus – trons upphovsman och fullkomnare. Hans verk räcker. I honom kan också du få bära frukt, även om din högra hand inte skulle veta vad den vänstra gör.

Författaren tjänar som pastor i S:t Paulus lutherska församling, Tirana, Albanien.

KESÄJUHLASSA JULKAISTAAN KAKSI KIRJAA

Lähetysshiippakunnan Kesäjuhlassa julkaistaan kaksi kirjaa, jotka käsittelevät ajankohtaisia asioita eri näkökulmista. Kirjat tulevat myyntiin elokuussa, mutta saamme niistä ensimmäiset maistiaiset jo nyt. Kirjojen kirjoittajat kertovat itse niiden sisällöistä

≡ JUUSO MÄKINEN, IDA HEIKKILÄ, TOIMITUS

AVAINTENVALTA. RIPPI JUMALAN ETSIVÄN RAKKAUDEN LAHJANA

KIRJOITTANUT JUUSO MÄKINEN

Ensimmäinen julkaistava kirja käsittelee nimensä mukaisesti avaintenvaltaa, joka ”on se erityinen hengellinen valta, jonka Kristus on antanut seurakunnalleen maan

päällä. Sen nojalla seurakunta antaa katuville synnit anteeksi, mutta sitoo katumattomat synteihinsä, kunnes he katuvat niitä.” (Katekismus)

Kirjan on kirjoittanut Vantaan ja Lohjan pastori Juuso Mäkinen. Taustalla on hänen 2022 julkaistu kirjansa ”Taivasten valtakunnan avaimet. Avaintenvallan oppi ja historia”. 600-sivuisen teos käsittelee aiheita aikajärjestyksessä Raamatusta nykypäivään. Nyt julkaistava kirja on ”Taivasten valtakunnan avainten” tiivistelmä tavallisen kirkkokristityn tarpeisiin. Kirja etenee temaattisesti eli aihepiireittäin.

Mäkinen käsittelee kirjassaan perusteellisesti avaintenvallan temaatiikkaa. Jeesus on asettanut taivasten valtakunnan avaimet (Matt. 16:19, 18:15–18 sekä Joh. 20:21–23). Apostolien teot ja kirjeet kertovat, miten avaimia käytettiin alkukirkossa. Avaimet avaavat talon, joka on taivasten valtakunta eli Kristuksen kirkko. Avaimet kuuluvat talon asukkaille eli kaikille kristityille. Avaimia käyttävät julkisesti

Kristuksen asettamat taloudenhoitajat eli papit ja piispat. Yleisimmällä tasolla side- ja päästöavain toimivat saarnassa, henkilökohtaisemmin messun synninpäästössä ja kristittyjen keskinäisessä lohdutuksessa ja henkilökohtaisimmin yksityisessä rippissä ja pannassa (syntien pidättämisessä). Avaimet palauttavat langenneet kasteen armoon ja suojelevat ehtoollisen pyhyttä.

Mäkisen mukaan avaintenvallan tehtävä on johtaa syntisiä parannukseen eli Jeesuksen luo. Avaimet liittyvät rippiin, joka voi saada erilaisia muotoja: synnintunnustus Jumalalle, anteeksipyyntö lähimmäiseltä, julkirippi loukatun seurakunnan edessä, yhteinen rippi messun alussa ja yksityinen rippi papille tai hätätilanteessa maallikolle. Kirja antaa neuvoja, miksi lukijan kannattaisi ripittäytyä ja miten se tapahtuu. Loppuluku käsittelee seurakuntakuria eli kristittyjen keskinäistä huolenpitoa. Miten se voisi tapahtua yhteisössä rakastavalla tavalla, Jeesuksen eksyneiden lampaiden parhaaksi?

Teos on ajankohtainen monesta syystä. Meidän aikanamme kristillistä kenttää hallitsee ”halpa armo”. Syntiä varotaan sanomasta synniksi eikä parannusta juuri saarnata. Jos parannussuuna vaikennee, kukaan ei voi pelastua. Lohkot taas kontrolloivat jäseniään väärällä, ahdistavalla tavalla. Tällaisen ojan ja allikon välissä seurakunnan pitäisi löytää kaita, taivaaseen vievä tie. Avaintenvallan oikea käyttö on yksi kirkon seitsemästä

JUUSO MÄKINEN

AVAINTEN VALTA

Rippi Jumalan etsivän rakkauden lahjana

Kirjan kansikuva on peräisin Wittenbergin alttaritaulun oikeasta siivestä. Kuvassa Bugenhagen istuu rippituolissa. Kyseessä on avoin, 1400–1500-luvun taitteesta periytyvä malli, jollaista luterilaiset käyttivät 1700-luvulle saakka. Suljettu malli syntyi roomalaisessa Pohjois-Italiassa vasta 1500-luvun lopulla eikä siksi saanut kovin laajaa levinneisyyttä luterilaisten parissa. Bugenhagen päästää yhdellä avaimella katuvaan ripittäytyjän synneistä ja torjuu toisella pois palkkasoturin asuun pukeutuneen miehen.

tuntomerkistä, jonka avulla Kristuksen kirkko erottuu lahkoista. Siksi on olennaista, että seurakunnissa avai-

mia käytetään ahkerasti ja viisaasti, syntisten pelastukseksi.

Mäkinen suosittelee kirjaa kenen

tahansa kristityn luettavaksi – ”erityisesti sinulle, joka mietit, mitä rippi on tai miten seurakuntakuri toimii”.

KRISTILLINEN SEKSUAALIOPETUS SÄRKYNEESSÄ MAAILMASSA

KIRJOITTANUT MATTHEW RUEGER, SUOMENTANUT IDA HEIKKILÄ

Toinen julkaistava kirja käsittelee raamatullista seksuaalietiikkaa. Kyseessä on amerikkalaisen Missouri-synodin papin, teologian tohtori Matthew Ruegerin, opus *Sexual Morality in a World without Christ* (2016). Kirjan käännösversio kulkee nimellä ”Kristillinen seksuaaliopetus särkyneessä maailmassa”. Heikkilä esittelee kirjaa ja sen opetuksia yhdessä Kesäjuhlan kanavista, jos Jumala suo.

Matthew Rueger on kokenut pastori, joka on seurakuntatyössä kohdannut seksuaalisuuteen liittyvien ongelmien koko kirjon. Rueger on myös luennoinut säännöllisesti samaa sukupuolta olevien avioliitosta ja kristillisestä seksuaalietiikasta Iowan yliopistossa. Keskustelut opiskelijoiden kanssa ovat auttaneet Ruegeria ymmärtämään vastapuolen argumentteja paremmin ja toisaalta terävöittämään omaa ajatteluaan. Ruegerin monipuolinen kokemus näkyykin kirjassa hienosti: hän käsittelee langenneen ihmisen seksuaalisuuteen liittyviä kiusauksia ja lankeemuksia sielunhoidollisesti, yksilön näkökulmasta käsin, mutta yhteiskunnallinen näkökulma on samalla koko ajan läsnä. Antiikin tekstien, Raamatun opetuksen ja tieteellisten tutkimusten tarkastelun kautta syntyy monipuolinen kuva aiheesta.

Kirjan alkupuolella Rueger esittelee antiikin Rooman seksuaalimoralia (tai pikemminkin moraalittomuutta) sekä rabbiinisen juutalaisuuden opetusta avioliitosta ja seksuaalisuudesta. Kuvaukset keisareiden päähänpistoista ovat paikoin hurjaa luettavaa eikä kirja siksi sovi kovin nuorelle lukijalle. Sitten Rueger käy läpi Uuden testamentin opetuksia kreikankielisen alkutekstin pohjalta. Vertailu osoittaa,

että kristinusko mullisti monella tapaa vanhat käsitykset avioliitosta ja naisen arvosta. Ensimmäiset kristityt elivät ympäristössään, joka oli monin tavoin vihamielinen kristinuskon moraaliopetusta kohtaan. Heidän esimerkkinsä rohkaisee lukijaa tunnistamaan raamatullista totuutta yhden miehen ja yhden naisen välisestä elinajaksi solmitusta avioliitosta silloinkin, kun siitä seuraa vaikeuksia.

Kirjan jälkipuoliskolla Rueger keskittyy homoseksuaalisuuteen. Hän pohtii homoseksuaalisuuden syitä ja seurauksia niin yksilön kuin yhteisönkin kannalta ja peräänkuuluttaa samalla rakkaudellista lähestymistapaa, joka tunnustaa heteroseksuaalisten syntien olevan aivan yhtä vakavia kuin homoseksuaalisten. Punaisena lankana kulkee evankeliumi siitä, että Jeesus Kristus on ristillä sovittanut aivan jokaisen ihmisen aivan jokaisen synnin, myös seksuaalisuuden synnit. Kiusauksia ei voi estää, mutta Pyhän Hengen voimasta niitä vastaan voi taistella eikä niiden tarvitse määrittää ihmistä. Kirkon tulee julistaa lakia rohkeasti mutta myös kohdata katuivat syntiset armollisesti.

Miksi tällainen kirja julkaistaan juuri nyt? Jotta kirkkomme saisi lisänavyyttä mediassa ja pääsisimme painamaan seksuaalivähemmistöt vielä vähän syvemmälle maan rakoon? Ei, vaan koska homoseksuaalien oikeuksista käytävän poliittisen ja oikeudelli-

MATTHEW RUEGER

KRISTILLINEN SEKSUAALIOPETUS
SÄRKYNEESSÄ MAAILMASSA

sen kamppailun keskellä menetetään todellisia ihmisiä, joilla on todellisia ongelmia. ”Kristityt eivät saa antaa poliittisten johtajiensa epäonnistumisista johtuvan turhautumisen ja pettymysten viedä huomiotaan siitä todellisuudesta, että heidän ympärillään on oikeita yksilöitä, jotka kamppailevat homoseksuaalisten tunteiden kanssa. Nämä ovat ihmisiä, jotka vuodattavat sisimpänsä Jumalalle katuvin sydämin ja jotka kaipaavat kuulla, että Jeesus rakastaa heitä” (Rueger). Ruegerin kirjan sanoma kaikille meille seksuaalisten kiusausten ja syntien kanssa kamppaileville on, että Jeesus rakastaa meitä meidän heikkoudessamme ja että Hän kuoli antaakseen kaikki meidän syntimme anteeksi.

**"Lapsuudestasi saakka tunnet pyhät
kirjoitukset, jotka voivat tehdä sinut viisaaksi,
niin että pelastut uskon kautta, joka on
Kristuksessa Jeesuksessa." (2. Tim. 3:15)**

Paavaliin mukaan Timoteus oli lapsesta saakka saanut oppia tuntemaan pyhiä kirjoituksia. Kuka sitten oli opettanut sanaa Timoteukselle? Timoteuksen isä ei ollut kristitty vaan kreikkalainen pakana. Isältään poika ei siis ollut saanut kristillistä kasvatusta. Sen sijaan Paavali kirjoittaa Timoteuksen äidistä ja isoäidistä saman kirjeen ensimmäisessä luvussa: "Mieleeni muistuu se vilpitön usko, joka sinulla on, joka ensin oli isoäidilläsi Looiksella ja äidilläsi Eunikella, ja joka, siitä olen varma, on sinullakin." (2. Tim. 1:5)

Me emme voi kuin arvailla, miten suurien paineiden ja ristiriitojen keskellä äiti Eunike oli pojalleen opettanut Jumalan Sanan tuntemista. Mitään tukea tai kannustusta tässä tehtävässä hän ei koskaan saanut mieheltään. Päinvastoin, varmasti monta kertaa hän joutui kokemaan miehensä puolelta kummastusta ja ihmettelyä, ehkä joskus suoranaista vastustustakin. Yhtenäkin iltana heillä ei aviopuolisoina ollut mahdollisuutta polvistua yhteiseen rukoukseen pyytämään Jumalan armoa ja suojelelusta perheelleen sekä pienen Timoteuksen kasvulle.

Silti – miten suuren lahjan nuo kaksi uskollista naista, Timoteuksen äiti ja mummi, antoivatkaan Timoteukselle rukouksissaan ja opettaessaan hänet tuntemaan Jumalan Sanaa! Mitä enempiä yksikään äiti tai isä maan päällä voisi antaa lapselleen kuin johdattaa hänet tuntemaan Jeesuksen?

Meidän ajassamme lasten kristillistä kasvatusta ei pidetä arvossa. Päinvastoin, lasten kastamista ja kasvattamista Raamatun tuntemiseen saatetaan pitää hengellisenä vallankäyttönä ja jopa aivopesuna. Moni on sitä mieltä, että vasta aikuiselle on vastuullista opettaa Raamatun tuntemusta.

Miten suuri lahja lapsilta silloin riistetään, jos heidän ei anneta tutustua heidän Taivaalliseen Isäänsä vaan heidät pakotetaan kasvamaan hengellisinä orpoina? Miten suurin kyynelin Jeesus sen nähdessään suree, Hän, joka sanoo jokaiselle vanhemmalle: "Sallikaa lasten tulla minun tyköni, älkääkään estäkö heitä." (Mark. 10:14)

Sano vain sana. Vuosi Jeesuksen seurassa
LHPK ja Suomen Luther-säätiö 2018
s. 374–375

SUOMEN LUTHER-SÄÄTIÖN TIEDOTUSLEHTI

Päätoimittaja: Joel Kerosuo
Toimitussihteeri: Pauliina Pylvänäinen
Tilaukset: 050 5225 855
kanslia@lhpk.fi
Taitto: Liisa Mäkisalo

Kannen kuva: Erik M. Lunsford / LCMS
Paino: Suomen uusiokuori Oy, Somero
ISSN 1457-9901
Nordea IBAN: FI59 1023 3000 2354 52
Rahankeräyslupa RA/2020/1666

